

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Til de medlemmer herinde, der er bekymrede for, hvordan det vil gå med Folketingets værdighed, når vi på et eller andet tidspunkt får afskaffet hr.- og frutitlerne, kan jeg beroligende fortælle, at jeg i Nordisk Råd gerne må sige »Ivar Hansen«, og at det ikke er det, han bliver fornærmet over. Der må jeg gerne sige »Hans Engell«, og det er ikke, fordi jeg glemmer at sige »hr.« foran, at han eventuelt bliver krænket, men det kan være af helt andre grunde.

Vi har for længe siden i den nordiske debat afskaffet disse titler, og det har vi bl.a. gjort, fordi man i det nordiske godt ved, hvad enhver herinde også ved, at disse titler efterhånden er blevet uforskammede. De fleste har det vel sådan, går jeg ud fra, at hvis de ser et læserbrev rettet mod sig og der står f.eks. »Hr. Kofod«, så ved »hr. Kofod«, at han ikke behøver at læse det, for så er det skrevet af en, der har tabt besindelsen, er blevet hidsig og gået langt over stregen. Og det er jo den form, vi alle sammen alle andre steder er opmærksomme på. Hvis vi ude i folkelige forsamlinger bruger hr.- og fruformen, virker vi ikke højtidelige, vi virker heller ikke høflige – vi virker uforskammede. Der er den joviale form den at sidde lidt perfidt og bruge formerne.

Men det er altså grunden til, at vi er sluppet ganske værdigt fra at afskaffe titlerne i Nordisk Råd, og det er kun, når et dansk folketingsmedlem i ny og næ kommer for skade at benytte titlerne, at der breder sig et svagt fnis i rækkerne. Det eneste, vi dér gør, er, at vi tiltaler formanden som »hr. præsident« eller »fru præsident«, og hvis man gerne vil have det, ja, så vil vi også gerne gøre det her.

Ellers har vi en nogenlunde anstændig, normal dansk-nordisk omgangsform over for hinanden, som selvfølgelig virker mere høflig – hvad alle godt er klar over – end disse hr.- og fruformer, hvilket alle registrerer, når de bliver overfaldet i pressen, hvad vi vist alle har prøvet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 13 stemte for, 111 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 13 stemte for, 113 imod.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges med 112 stemmer mod 13.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 54 stemte for, 71 imod.

Forslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning
vedtoges enstemmigt med 126 stemmer.

Formanden:

Denne vedtagelse vil nu blive optrykt med de vedtagne ændringer.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af den sociale styrelseslov samt forskellige lovbestemmelser om det sociale udvalg. (Ophævelse af det sociale udvalgs selvstændige kompetence m.v.).

Af socialministeren (Aase Olesen).

(Fremsat 19/1 89. Første behandling 2/2 89. Betænkning 10/5 89).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Agerschou (SF):

Vi står med et lovforslag, som tilsyneladende kun få i Folketinget nærer de helt stærke følelser for – som vi har forstået det, er det i hvert tilfælde ikke socialministerens allervarmeste

[Agerschou]

kop te – men som alligevel ser ud til at blive gennemført.

Hvor kommer ideen så fra? Så vidt vi kan skønne, er det udelukkende Kommunernes Landsforenings allerhøjeste top, bestående af nogle borgmestre med tilhørende embedsmænd, der har lanceret projektet; alle andre er i virkeligheden skeptiske.

Sidst har et pænt flertal på Sammenslutningen af Sociale Udvalgs årsmøde afvist forslaget. De, der på årsmødet har afvist ideen, er vel at mærke folk fra de fleste partier, og der er naturligvis også tale om folk, der er både kommunalbestyrelsesmedlemmer og socialudvalgsmedlemmer.

Jeg har deltaget i årsmøder i Amdsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening og Sammenslutningen af Sociale Udvalg i mange år, og jeg tror, det er første gang, jeg har oplevet, at en forsamling på den måde har markeret sig imod bestyrelsens indstilling.

Sådan som vi oplever det, opræder Kommunernes Landsforenings top i denne sag som en slags førstekammer, mens Folketinget helst skal reduceres til et andetkammer, der blot skal ekspedere aftalerne mellem regeringen og Kommunernes Landsforening. Det finder vi utilfredsstillende.

Vi mener stadig, at der er en række uafklarede problemer i lovforslaget: for det første kompetenceforholdet mellem kommunalbestyrelsen og det eller de udvalg, der bliver nedsat til at behandle sager om ydelser til enkeltpersoner.

Er det f.eks. sådan, at en kommunalbestyrelse – hvis lovforslaget bliver vedtaget – kan lægge loft over udgifter til boligindretning for handicappede, sådan at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at udgiften til boligindretning ikke må overstige f.eks. 60.000 kr.? Er det f.eks. sådan, at kommunalbestyrelsen for fremtiden kan lægge loft over ydelser til enkeltpersoner efter § 48, stk. 3? Er det f.eks. sådan, at en kommunalbestyrelse kan beslutte, at i det næste halve år må der ikke anbringes børn uden for eget hjem i den pågældende kommune? Det er det ene af hovedproblemerne: kompetenceforholdet mellem kommunalbestyrelsen og de fremtidige udvalg.

Det andet hovedproblem er tavshedspligten. Sådan som vi ser det, vil den kunne blive administreret forskelligt fra kommune til kommune,

alt efter hvordan man de pågældende steder vælger at indrette sig. Det er helt grundlæggende for tilliden til det sociale system; at jeg som borger kan henvende mig til en socialrådgiver med mine personlige problemer og være sikker på, at de pågældende oplysninger ikke går videre til f.eks. en folkeskole, uden at man har indhentet mit samtykke.

Jeg synes, at nogle af de partier, der plejer at sige, at de går ind for at sikre det enkelte menneske i forhold til systemerne, skulle tænke sig godt om. Her er et eksempel på, at vi risikerer det modsatte.

De to hovedproblemer, jeg har nævnt, vil vi forsøge at få afklaret mellem anden og tredje behandling, og derfor beder vi om udvalgsbehandling inden tredjebehandlingen.

Vi vil naturligvis indkalde socialministeren med embedsmænd i samråd i et forsøg på at få afklaret tingene. Vores indtryk er imidlertid, at det, der bliver sagt ved disse lejligheder, er modsigelsesfyldt. Derfor vil vi i SF's folketingsgruppe gerne have lejlighed til at indhente et uafhængigt juridisk resposum om problemerne, og derfor vil vi forsøge at få udsat tredjebehandlingen, så vi kan få lejlighed til det.

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg vil gerne begynde med at sige, at dette lovforslag har fået en meget grundig udvalgsbehandling, og jeg skal selvfølgelig gerne medvirke til at supplere den behandling mellem anden og tredje behandling her i Folketinget. Der er ikke nogen grund til at forcere det her lovforslag. Vi skal naturligvis blot have det vedtaget, inden Folketinget tager på sommerferie.

Jeg vil gerne i anledning af den betænkning, der er afgivet, slå nogle enkelte ting fast. Først er der betækningsbidraget fra Socialdemokratiet.

Øverst på side 3 siger man, at man gerne har villet »sikre socialudvalgenes ansvar i personspørgsmål i afsnit VIII i forbindelse med hjælpeforanstaltninger til børn og unge under 18 år uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren«.

Jeg vil gerne slå fast her, at der ikke under udvalgsarbejdet er sket nogen ændring på dette område. Det, vi vedtager her, og det, der indstilles til vedtagelse, er identisk med lovforslaget. Jeg må altså opfatte bemærkningen sådan, at det har Socialdemokratiet nu accepteret, så-

[Socialministeren]

dan som det står, og sådan som det stod ved førstebehandling.

Det andet er et afsnit i Socialdemokratiets betækningsbidrag, hvor man henviser til den aftale, der er indgået – det står på side 4 i betænkningen – mellem Kommunernes Landsforening og Sammenslutningen af Sociale Udvalg. De har så at sige – det udtryk har de selv brugt – indgået kompromis med hinanden om, at man burde skrive i styrelsesvedtægten, at det kan bestemmes, »at afgørelseskompetencen inden for det sociale og sundhedsmæssige område henlægges til et eller flere af de stående udvalg«.

Det er det, de kommunale organisationer er endt med at indstille, og det var i og for sig det, man foretog en afstemning om i går på SASU's årsmøde på den måde, at man ville rette en henvendelse til mig om, at lovforslaget ikke skulle gennemføres.

Jeg vil gerne, for at der ikke skal være misforståelser, sige, at det, vi vedtager, sandelig er strammere end det, der er refereret til her.

Når Socialdemokratiet siger, at med den begrundelse kan man gå ind for lovforslaget, bliver jeg nødt til at gøre opmærksom på, at der ikke er nogen frihed for kommunerne til at bestemme, om der skal nedsættes et udvalg. Det skal der ifølge de ændringsforslag, der er stillet.

Jeg overværede debatten i SASU i går, og jeg må nok sige, at jeg ikke er helt sikker på, at alle debattørerne havde helt fat i, hvad det er, der nu bliver vedtaget her i Folketinget.

Det er altså en betydelig strammere formulering end den, de kommunale organisationer havde fundet frem til. Det er det bl.a. på baggrund af den diskussion, vi havde ved førstebehandling, og påpegningen af de problemer, der ville opstå rent retssikkerhedsmæssigt, hvis nogle kommuner har et sådant særligt udvalg og andre kommuner ikke har det. Det er jeg enig med kritikerne i ville være en uheldig tilstand.

I SF's betækningsbidrag siger man, at vi ikke fra ministeriets side har svaret på spørgsmålene om, hvad der efter de gældende regler ville forhindre en fælles forvaltning. Jeg skal ikke her gentage det, men jeg må forstå det sådan, at SF ikke føler sig tilfredsstillet ved de svar, vi har givet på henholdsvis spørgsmål 6 og spørgsmål 14. Men det forstår jeg er det, man gerne vil grave videre i under udvalgsbehandlingen mellem anden og tredje behandling.

Så vil jeg sige om retssikkerhedsspørgsmålet og om de ting, som hr. Agerschou rejste for lidt siden, at der ikke med dette forslag er foretaget nogen indskrænkning i ankemuligheden, og for så vidt angår de sager, der blev nævnt her, vil der stadig væk være en ankemulighed. Det er klart, at kommunerne kan sige noget generelt om ordninger, men man kan ikke begrænse den enkelte persons retssikkerhed ved disse generelle socialpolitiske og socialøkonomiske afgørelser.

SF's bidrag taler også om SSP-samarbejdet og frygten for, hvad denne lov kan føre til på det område. Jeg vil gerne – også af hensyn til den debat, der har været i de seneste dage i pressen – gøre opmærksom på, at der intet er sket i forholdet mellem socialforvaltninger eller kommunale forvaltninger og politiet. Der er ingen ændringer her. Der henvises til noget om, hvad justitsministeren måtte ønske i fremtiden, men med denne lov foretages der ikke nogen ændringer. Det vil jeg gerne slå fast.

Til slut vil jeg sige om det fortsatte arbejde, at vi selvfølgelig skal have den tid, vi skal have til det. Men jeg vil også anbefale denne lovs kritikere uden for huset at sætte sig ind i, hvad der faktisk nu ligger på Folketingets bord, og hvad det er, vi foreslår gennemført.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Jeg synes, det var dejligt at høre socialministeren sige, at med denne lov sker der ikke nogen ændring i forhold til SSP-samarbejdet. Det kommer til efteråret, som det er bebudet, som en særskilt beslutning lagt op til Folketinget.

Et af argumenterne, da vi fik nr. L 188 på bordet, var det tværsektorielle samarbejde. På det møde, vi havde mellem Retsudvalget og Socialudvalget, pegede man særligt på, at SSP-arbejdet var en af de ting, der skulle løses, når man nu lavede nr. L 188 og ophævede socialudvalgenes særlige kompetence. Det var glædeligt at høre det.

Den anden ting, jeg savner, og som jeg mener vi må få undersøgt inden tredjebehandling af forslaget, er at få afklaret selvstændigheden hos miniudvalgene, eller hvad man nu skal kalde dem, personsagsudvalg. Hvad vil det sige, at de har en selvstændig kompetence? Kan kommunalbestyrelsen beslutte: Nu anbringer vi ikke flere børn i denne kommune? Kan kommunal-

[Carsten Andersen]

bestyrelsen beslutte, at der kun må anvendes 10.000 kr. på boligrenovering til en handicappet? Eller er det noget, der kan afgøres selvstændigt i disse udvalg, personsagsudvalgene? Hvor ligger selvstændigheden for de udvalg? Eller vil de blive marionetdukke fuldt og helt? Det er et problem, som endnu ikke er afklaret.

Jeg synes, det er et problem, hvis Folketinget vedtager en lovgivning om sådan nogle fundamentale ting, så at de folk, som er afhængige af en ordentlig bistandsrådgivning og vejledning, og også de politikere, som går ind i de udvalg, bliver skudt ned bagfra, når de er i gang med at lave et ordentligt stykke socialt arbejde.

Socialministeren (Aase Olesen):

For ikke at der skal opstå misforståelser, vil jeg gerne sige, at når jeg sagde, at der ikke var sket noget med hensyn til SSP-samarbejdet, vedrørte det forholdet mellem de kommunale forvaltninger og politiet. Men det er klart, at der sker noget inden for de kommunale forvaltninger. Det er formålet med dette. Det er klart, at man med hensyn til den del af SSP-samarbejdet, der ellers lå i en skolekommission eller i et socialudvalg, selvfølgelig til gavn for familierne kan udveksle oplysninger, hvis de ligger i samme udvalg. Det er faktisk meningen med det.

Jeg kan ikke rigtig forstå, at SF med sin indstilling til sociale sager kan have så meget imod, at man prøver at få belyst en sag fra alle sider.

Jeg synes nok, at det her er ved at blive et juridisk skoleridt. Man glemmer fuldstændig, at der er tale om menneskelige hensyn og opgaver, der skal løses, og at der er brug for nogle helhedsbetragtninger, når man afgør ting.

Med hensyn til, hvorvidt en kommunalbestyrelse kan vedtage noget om en handicappets ansøgning, mener jeg, at det ligger fuldstændig klart, og det er sagt mange gange, at det kan kommunalbestyrelsen ikke. Den kan lægge nogle generelle retningslinjer, men kompetencen til at afgøre den enkelte sag ligger i det særlige udvalg. Vi skal gerne gentage det.

Jeg synes ikke, vi skal fortsætte denne diskussion her; det kan vi gøre i udvalget mellem anden og tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Det er meget muligt, at det, vi foretager os

nu, er bedre egnet for en udvalgsbehandling, men alligevel kan jeg ikke lade være med at sige til socialministeren, at vi skam også er interesserede i, at en sag bliver belyst fra alle sider. Vi mener ikke, at vi er ude i juridisk skoleridt.

Det, vi gerne vil sikre os, er, at en borger kan henvende sig til en socialrådgiver i den kommunale forvaltning med et dybt personligt problem og være sikker på, når vedkommende går ud gennem døren igen, at de oplysninger, der er blevet givet, ikke bliver givet videre til andre dele af det kommunale system, uden at man har indhentet samtykke. Vi mener faktisk, at det er ret fundamentalt for tilliden til det sociale område, at den mulighed foreligger.

Kompetenceforholdet mellem kommunalbestyrelser og de udvalg, der skal nedsættes, gjorde socialministeren stadig væk ikke lysende klart. Vi spørger om ét, og socialministeren svarer på noget andet.

Vi har forstået, at alt, hvad der hedder afgørelser om ydelser til enkeltpersoner, ligger hos det pågældende udvalg; det kan en kommunalbestyrelse ikke blande sig i. Men det, vi ønsker at få defineret, er: Hvad ligger der i, at en kommunalbestyrelse kan fastlægge generelle retningslinjer? Betyder det f.eks., at en kommunalbestyrelse kan beslutte, at med hensyn til boligindretning for handicappede må udgifterne ikke overstige f.eks. 20.000 eller 80.000 kr. i hvert enkelt tilfælde?

Det mener jeg sagtens kan fortolkes som en generel retningslinje, og det er en af de ting, vi gerne vil have svar på: Betyder det det? Kan en kommune gøre det?

Et andet eksempel, vi har brugt, er § 48, stk. 3-ordningen om praktisk medhjælp til handicappede, hvor der allerede er problemer i dag med, at man eksporterer forskellige retningslinjer til hinanden. Er det sådan efter lovforslaget, at det er kommunalbestyrelsen, der kan beslutte retningslinjer for § 48, stk. 3-ordningen for praktiske medhjælpere, hvorefter man kun må bevilge f.eks. 20 timer eller 40 timer om ugen? Er det det, der ligger i det?

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Da socialministeren var heroppe for et øjeblik siden for at forklare, hvorfor man nu fjerner den yderligere beskyttelse, der er nævnt i bilaget til betænkningen om fortrolige oplys-

[Leif Hermann]

ninger, betegnede socialministeren vores kritik af det forhold som et juridisk skoleridt.

Jeg synes, det er en meget flot bemærkning at komme med. Når det drejer sig om tavshedspligt vedrørende fortrolige oplysninger, reducerer man diskussionen om dette afgørende og væsentlige spørgsmål. Et spørgsmål, der også for Det Radikale Venstre, da vi diskuterede forvaltningslovens § 28, var afgørende og væsentligt, reduceres nu til et spørgsmål, som kun særligt uddannede mennesker kan have interesse i at behandle. Det finder jeg flot.

Jeg finder det samtidig en smule forargeligt, at landets socialminister kan se på spørgsmålet om, hvor langt fortrolige oplysninger skal kunne vandre rundt i systemet, som et problem vedrørende juridisk skoleridt.

Så siger socialministeren, at det, vi gør, er til gavn for familierne; familierne har jo gavn af, at tingene sker i en helhedssammenhæng. Det fremgår også af det bilag, der er optrykt til betænkningen, og hvor der står, at oplysningerne skal kunne videregives, når de er til gavn for klienten eller dennes familie.

Ja, det er skrevet, som om der findes en slags objektiv standard for, hvad der er til gavn for klienten og dennes familie, men denne objektive standard findes ikke. Den er forskellig fra kommune til kommune, og den er forskellig fra familiesag til familiesag.

Yderligere er den argumentation farlig, fordi hele den generelle måde at argumentere på gør, at i det øjeblik socialforvaltningen finder det til gavn for familien, at man inddrager alle mulige andre, sygehusmyndigheder, politi osv., så kan man gøre det ud fra den argumentation.

At det er det, der er hensigten, tyder også de ændringer af retsplejeloven på, som justitsministeren pønser på at komme med til efteråret for at omgå forvaltningslovens § 28 også i relation til politiet.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Jeg vil ikke have, at man beskylder SF for at være imod tværfagligt arbejde og for at være imod et helhedssynspunkt. Socialministeren ved godt, at kernen i SF's syn på socialt arbejde er, at man ser det som en helhed, og at man ser det tværfagligt.

Det, vi har imod SSP-arbejdet, og som vi også mener er dukket op i denne sag, er, at den

fortrolighed, man har i sociale sager og i arbejdet med sociale sager, kan anvendes til efterforskningsarbejde hos politiet. Det har vi faktisk konkret set nogle eksempler på rundt omkring, hvor man har udvekslet oplysninger.

Hvis man følger med i SSP-debatten i tidsskriftet Dansk Politi, ser man, at det fremgår helt klart og tydeligt, at det er politiets ønske at få udvekslet oplysninger til gavn for politiets arbejde. Det er vi imod. Vi har ikke noget imod, at politiets arbejde bliver mere socialt, og at man har social forståelse – hvad man i øvrigt også har i mange tilfælde inden for politiet – men vi er imod, at når folk henvender sig i socialforvaltningen, aner de ikke, om deres oplysninger bliver brugt til et politimæssigt efterforskningsarbejde. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at jeg godt vil have afklaret det, som hr. Agerschou også var inde på: Er det sådan, at de generelle retningslinjer for det sociale arbejde vedtaget i kommunalbestyrelsen kan indeholde f.eks. stop for anbringelse i døgninstitution, hvad vi har set at nogle kommuner har truffet beslutning om? Kan kommunalbestyrelsen beslutte et generelt stop for anbringelse i døgninstitution?

(Kort bemærkning).

Hanne Andersen (S):

Socialdemokratiet har også været alvorligt optaget af at sikre, at den enkelte kunne regne med fortsat tavshed omkring sin sag, når den skulle behandles, og at den enkelte kunne regne med, at de ressourcer, der skulle bruges til at løse et problem, blev brugt. Vi føler os sikre på, at den situation er uændret ude i kommunerne. Vi har haft nogle meget fornuftige og meget gode samråd med socialminister og justitsminister på disse områder.

Vi synes, at når man skal gå nye veje – og det skal man også i kommunerne på disse områder – så skal det være et tværsektorielt samarbejde, et samarbejde på tværs af de grænser mellem udvalg, vi kender i dag, til gavn for børn og familier. Vi har mulighed for at lave nogle nye strukturer.

Der står ikke »skal« i denne lov. Det er et »kan«. De kommunalbestyrelser, der har lyst til at lave tværsektorielt arbejde, skal nedsætte dette udvalg, men de kan bibeholde det socialudvalg, de kender, stort set. De skal nedsætte dette udvalg til behandling af disse sager, og det er der tryk på.

[Hanne Andersen]

At man kan gå nye veje i social- og sundhedspolitikken, at hele kommunalbestyrelsen bliver ansvarlig for den principielle social- og sundhedspolitik i kommunen og for den forebyggende social- og sundhedspolitik, der skal føres, kan vi kun se med tilfredshed på. Men vi er først og fremmest glade for, at i personsager, ansøgningssager, kan man regne med den samme tavshed og den samme tryghed som hidtil.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

I mit første indlæg undgik jeg omhyggeligt at nævne Socialdemokratiet. Det var mest, fordi jeg syntes, det var synd for Socialdemokratiet, fordi man i denne sag tydeligt er delt op i et socialdemokratisk kommuneparti og et socialdemokratisk folketingsparti. Afstemningen på Sammenslutningen af Sociale Udvalgs årsmøde i går viste, at en lang række socialdemokrater beskæftiget med praktisk socialt arbejde i kommunerne er dybt uenige i den holdning, I indtager.

Det, der bekymrer mig, er fru Hanne Andersens indlæg, for det viser, at fru Hanne Andersen og muligvis Socialdemokratiet ikke går ind i de problemer, bl.a. vi har rejst, og som vi også oplever at socialministeren har forståelse for. Socialministeren mener, at de for så vidt er løst, men fru Hanne Andersen går overhovedet ikke ind i de problemstillinger, både hr. Carsten Andersen og jeg nu har nævnt.

Jeg vil opfordre til, at vi bruger udvalgsarbejdet til, at I forsøger på at være med til at finde ud af, hvordan det nu ligger med tavshedspligtsbestemmelserne, og hvordan kompetenceforholdet mellem kommunalbestyrelsen og de pågældende udvalg bliver. Det er uafklaret, og I kan ikke lade, som om det er noget, der er blevet afklaret under udvalgsarbejdet.

Og så vil jeg gerne appellere til de borgerlige politikere, der forholder sig meget apatiske til det pågældende lovforslag og bare har ladet Folketinget fungere som ekspeditionskontor for Kommunernes Landsforening.

Mange borgerlige politikere plejer at være optaget af det enkelte menneskes retssikkerhed over for systemerne. Her risikerer vi præcis det modsatte. Vi risikerer, at det er systemerne, der tager sig af de mennesker, uden at de pågældende behøver være blandet ind i det. Jeg behøver bare at nævne det eksempel, jeg har

nævnt før, at vi nu ikke længere kan være sikre på, at man som borger i en kommune kan henvende sig med dybt personlige problemer til en socialrådgiver uden at risikere, at det går videre, uden at man får besked om det.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Fru Hanne Andersen siger, at hun er sikker på, at bl.a. tavshedspligten overholdes. Ja, det må vi da håbe, men det er ikke det, der er problemet. Problemet er ganske enkelt, at man udvider området for, hvor meget oplysningerne kan flyde. Det er ikke et spørgsmål om ændring af tavshedspligten. Det er et spørgsmål om videregivelse af oplysninger og derfor et ganske andet problem.

Fru Hanne Andersen siger, at det er et »kan« og ikke et »skal«. Jamen der er ikke nogen tvivl om, at det bliver den samlede kommunalbestyrelse, der får kompetencen, og dermed er der ikke tale om noget, der hedder et »kan« eller et »skal«. Det er en ændring, som er til at tage og føle på for så vidt angår overførelse af kompetence til den samlede kommunalbestyrelse.

Endelig vil jeg gerne stille fru Hanne Andersen et spørgsmål: Kan fru Hanne Andersen give mig nogen fornuftig begrundelse for, at sager, der rejser sig af ansøgninger, skal være bedre beskyttet end sager, der ikke kommer af ansøgninger? Det er jo således, at forvaltningslovens § 29 stadig væk er gældende. Hvorfor er det sådan? Er det, fordi man tror, at der er særlige problemer i forbindelse med ansøgningssager, der gør, at de skal have en særlig beskyttelse? Hvad er begrundelsen for, at man er gået med på den lidt ejendommelige sondring, som ikke fandtes før?

(Kort bemærkning).

Hanne Andersen (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Agerschou, at vi har hidtil været alvorligt optaget af de her problemer. Vi har hidtil deltaget i alle møder i Socialudvalget og i alle samråd. Vi har også tænkt os fortsat mellem anden og tredje behandling seriøst at deltage i udvalgsarbejdet og i drøftelse af problemstillingerne.

Vi er helt klar over – det tror jeg også andre er – at alle forvaltningslovens bestemmelser bortset fra § 29 fortsat gælder også på disse områder.

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg vil gerne sige til SF's ordførere og talere her, som er forargede over, at jeg brugte udtrykket juridisk skoleridt, at det ikke går på, at man grundigt har undersøgt denne lov og endnu en gang forsøger at få klare svar, hvis man mener, at de svar, vi har givet, ikke er klare nok. Men når man siger, netop som hr. Leif Hermann gjorde, at hensigten er at inddrage alle mulige myndigheder, må jeg sige, at det ikke er rigtigt. Hvad er så hensigten med SF's diskussioner her?

Hr. Carsten Andersen siger, at dette kan anvendes til efterforskning, at det er politiets ønske, og at det har vi eksempler på. Det kan godt være, at det er politiets ønske, men politiet stemmer ikke her. Og at vi har eksempler på, at nogle mennesker har brudt nogle regler eller nogle love, kan vel ikke indicere, at det, vi vedtager nu her, gør det lovligt. Det er den måde at argumentere på, jeg ikke kan forstå. Jeg kan ikke forstå SF i denne sag.

Vi skal gerne bidrage til yderligere klaring af de ting, man ikke mener man har på plads, men når man gør det hele suspækt og slet ikke vil se på hovedhensigten med det, bliver det en meget vanskelig diskussion.

Hr. Carsten Andersen spurgte mig direkte, om denne lov kan bruges til, at kommunalbestyrelsen kan vedtage f.eks. et stop for anbringelse af børn uden for hjemmet. Nej! Og så siger man, at det har man også eksempler på. Det kan godt være, men det er formentlig i den hæderlige hensigt, at børn ikke skal anbringes, men at man skal prøve at løse problemerne inden.

Hvis der er nogle, der vedtager det, er det ikke gældende, for man skal i hvert enkelt tilfælde – ja, det behøver jeg ikke engang at stå her og sige, det ved hr. Carsten Andersen – foretage en konkret vurdering. Der har været nogle sager om de her spørgsmål, og hr. Carsten Andersen ved også, hvilket udfald de har fået. Kommunerne har af Socialministeriet fået at vide, at de skal begrunde det i hvert enkelt tilfælde, hvis de ikke kan give plads til en døgnanbringelse, hvis de ikke vil anbringe børn, osv.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Nu er det jo sjældent her i Folketinget sådan, at alting kommer på én gang. Det her er – uan-

set om socialministeren bryder sig om det eller ej – et første skridt til at sikre, at oplysningerne inden for SSP-samarbejdet kan flyde anderledes og mere frit, end det er tilfældet i øjeblikket. Det kan socialministeren fra nu af, og til vi når frem til justitsministerens ændring af retsplejeloven til efteråret, blive ved med at benægte, men så heller ikke længere.

Det er helt åbenbart, og det ved socialministeren også godt, at det, der nu sker, er, at oplysninger herefter kan flyde frit mellem de sociale – ja, nu ved jeg ikke rigtig, om det hedder myndigheder længere, for socialudvalgets selvstændige kompetence forsvinder jo – men de kan flyde frit mellem sagsbehandlere i sociale sager og de mennesker, der er ansat i skolevæsenet. Det er inden for samme myndighedsområde.

Så har vi fået skolerne med. Det næste problem, der dukker op, er politiet, og dér har justitsministeren bebudet, at han vil komme med ændringer i retsplejeloven til efteråret.

Man skal ikke være så forfærdelig kløgtig for at kunne lægge disse ting sammen og sige: Disse ændringer, herunder hvad vi kan forvente til efteråret, vil bevirke, at den kritik, der har været af det noget uldne problemkompleks SSP-samarbejdet, herefter må bortfalde, fordi den praksis, man i visse situationer har benyttet sig af, er legaliseret, en praksis, som ombudsmanden har kritiseret.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Jeg vil godt takke socialministeren for den udviste indædthed og også irritationen over, at vi bliver ved med at køre rundt i det her SSP. Det skal vi nok lade være med mere, for jeg forstår, at socialministeren faktisk er enig med os i, at der skal være en indædt kamp fra det socialpolitiske område imod, at der sker en sammenblanding i de konkrete enkelttilfælde mellem politi og socialvæsen og skolevæsen. Tak! Slut!

Dernæst vil jeg også gerne takke for, at ministeren her slog fast, at det skal være begrundet i hvert enkelt tilfælde, og at det er det, der tilsidesætter eventuelle generelle retningslinjer. Det synes jeg er helt fint. Jeg synes, det var dejligt at høre det. Og så er vi jo et skridt længere henne i spørgsmålet om disse udvalgs selvstændige kompetence; for det var jo en hjørnestein til personsagsudvalgets selvstændige kompetence

[Carsten Andersen]

og dermed også til, at det får den rettighed, som ifølge forvaltningslovens § 28 tildeles det.

Det, der er problemet, er jo, at man ikke kan give et udvalg selvstændig kompetence i en lang række sager og så lade ansvaret for dens udøvelse ligge hos kommunalbestyrelsen. Det bliver nødt til at følges ad. Derfor var det meget godt at få fastslået, at det er i hvert enkelt tilfælde, personsagsudvalget skal bedømme, hvad der er behov for, og at den beslutning for så vidt angår det særlige udvalgs selvstændige kompetence står urokkeligt fast.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, §§ 2-7, ændringsforslag nr. 2, § 8, således ændret, §§ 9-23, ændringsforslag nr. 3 og 4 og § 24, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).

(Fremsat 15/2 89. Første behandling 22/2 89. Betænkning 2/5 89).

Der var stillet 13 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 4 stemte for, 114 imod.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 14 stemte for, 104 imod.

Ændringsforslag nr. 5-7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes, idet 14 stemte for, 103 imod; 1 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes, idet 14 stemte for, 104 imod.

Ændringsforslag nr. 10
forkastedes, idet 13 stemte for, 102 imod.

Ændringsforslag nr. 11
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12
forkastedes, idet 14 stemte for, 104 imod.

Ændringsforslag nr. 13, § 1 med de foretagne ændringer og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 132: